

Valtioneuvoston selonteko eduskunnalle - Suomen kestävän kasvun ohjelma

THL:n kommentit

Terhi Kilpi, Maria Vaalavuo

27.1.2021

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Yleishuomiot

- Suunnitelma edistää yhteiskunnan
  - Digitalisaatiota
  - Vihreää siirtymää
  - Rakenneuudistuksia
- Kaipaamme
  - Voimakkaampaa väestön terveyden ja hyvinvoinnin sekä sairauksien ehkäisyn näkökulmaa

1. Koulutuksella ja tutkimus- ja innovaatiotoiminnalla Suomi takaisin kestävän kasvun uralle

- Kansalliset tietovarannot* hyödyttämään tietoteknologian terveys- ja hyvinvointisovellusten kehittämistä
- Käynnistymässä oleviin julkisten ja yksityisten toimijoiden kumppanuusverkostoihin investoiminen

* Rekisterien (terveys)tieto, genomitieto, ihmisten arjessa kertyvä tieto

2. Vihreä siirtymä tukee talouden rakennemuutosta

- Ilmastonmuutoksen hillinnän ja terveyden edistämisen synergia on mahdollisuus
  - Kaupunkien infrastruktuurit
  - Ruokajärjestelmä ja ruokavalio

4. Kestävän infrastruktuurin ja digitalisaation vahvistaminen

- Terveystietojen toissijaisen käytön potentiaali TKI-toiminnassa ja tätä kautta uudenlaisten investointien pohjana on vielä lunastamatta
- Digitalisaatio vahvistaa yhdenvertaisuutta, kunhan se on kaikkien saavutettavissa: investoitava infrastruktuurin lisäksi myös kansalaisten digitaitojen vahvistamiseen

5. Työmarkkinoiden toiminta, työttömille suunnatut palvelut ja työelämän kehittäminen

- **Mielenterveyteen investoiminen** ja mielenterveyspalveluiden kehittäminen tärkeä toimenpide nuorten syrjäytymisen ehkäisemiseksi; mutta myös yhteiskunnan ja työnantajien asenteisiin olisi puututtava
- Koronakriisillä pitkäaikaisia vaikutuksia **erityisesti nuoriin**
- **Monialaisten palveluiden** kehittäminen TE-keskuksissa työttömän näkökulma edellä on kannatettavaa
- **Maahanmuuttajien integroinnissa** erityisesti naisten asemaa kehitettävä; työperäisen maahanmuuton helpottamista on nopeutettava
- **Vihreän siirtymän vaikutuksia työmarkkinoille** tulisi huomioida selvityksessä kattavammin sosiaalisen kestävyyden näkökulmasta

6. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saatavuuden vahvistaminen ja kustannusvaikuttavuuden lisääminen

- **Eriarvoisuuden torjunta** poikkeustilanteessa on osa suomalaisen hyvinvointivaltion resilienssiä
- Tärkeää, että **sosiaalipalveluiden merkitys pandemian sosiaalisten vaikutusten jälkihoidossa** on selvityksessä tunnistettu ja haavoittuvien ryhmien aseman parantamiseksi osoitetaan voimavaroja
- **Hoitovelan** ja hoidon saannin lykkääntymisen vaikutuksia väestön terveyteen ja terveyseroihin pitää tutkia
- **Sote-sektorin tietopohjaa vahvistettava**; taloustiedon lisäksi palveluiden saavutettavuuden seuraaminen eri ryhmissä ja oikeudenmukaisuuden toteutuminen on tärkeä osa **järjestelmän sosiaalista kestävyyttä**
- Arvion mukaan **terveydenhuoltosektorin CO2-päästöt** Suomessa lähes 7% kaikista päästöistämme; miten vihreä siirtymä huomioidaan myös täällä?